

Schone stranden

De effectiviteit van *Litter Guards* op Noordwijk Strand
Juli 2021

Inhoudsopgave

Litter Guards op Noordwijk Strand	3
Methode	3
Effectiviteit van de Litter Guards	4
Conclusie	5
Locatie en samenstelling van het afval	6
Beleving van de bezoekers	7
Aanbevelingen	8

Litter Guards op Noordwijk Strand

In de zomer worden stranden meer bezocht. Dit betekent ook een stijging van de hoeveelheid zwerfafval. Om hier wat aan te doen heeft de Groene Lobby *Litter Guards* opgezet die de stranden ontdoen van zwerfafval: ze ruimen het afval op (inspireren), spreken mensen aan om hun eigen afval op te ruimen (motiveren) en ze delen afvalzakjes uit (faciliteren). In dit onderzoek is de effectiviteit van de *Litter Guards* op het strand van Noordwijk gemeten.

Het onderzoek vond plaats op 17 en 18 juli. Aangezien er slechts twee dagen zijn gemonitord, moet er rekening mee worden gehouden dat dit onderzoek een momentopname is. Zowel de beleving van de bezoekers als de hoeveelheid en samenstelling van het zwerfafval is meegenomen. Dit laatste is gedaan met behulp van de Litterati app. In deze app kan elk stuk afval tijdens het opruimen worden vastgelegd. Vervolgens wordt elk stuk getagged door middel van de COMB methode: de categorie, het object, het materiaal en het merk worden aan het stuk afval toegekend.

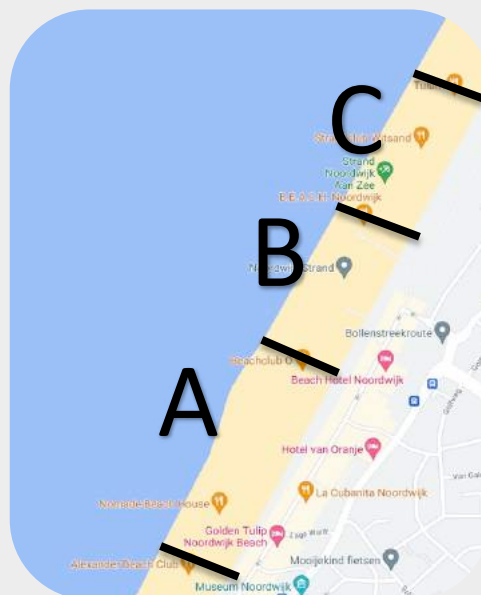
Methode

Om de effectiviteit van de *Litter Guards* te meten zijn de gebieden opgedeeld in drie stukken: A, B en C. Hierbij zijn steeds in één gebied geen *Litter Guards* actief, in één gebied spreken *Litter Guards* enkel mensen aan en in het laatste gebied spreken *Litter Guards* mensen aan en ruimen ze het afval ook op. Bij aanspreken hoort ook het uitdelen van een afvalzakje. Zie hieronder de verdeling van de gebieden.

Gebied A: van restaurant Alexander Beach Club tot strandpaviljoen Beach club O

Gebied B: van strandpaviljoen Beach club O tot restaurant B.E.A.C.H. Noordwijk

Gebied C: van restaurant B.E.A.C.H. Noordwijk tot restaurant Tulum

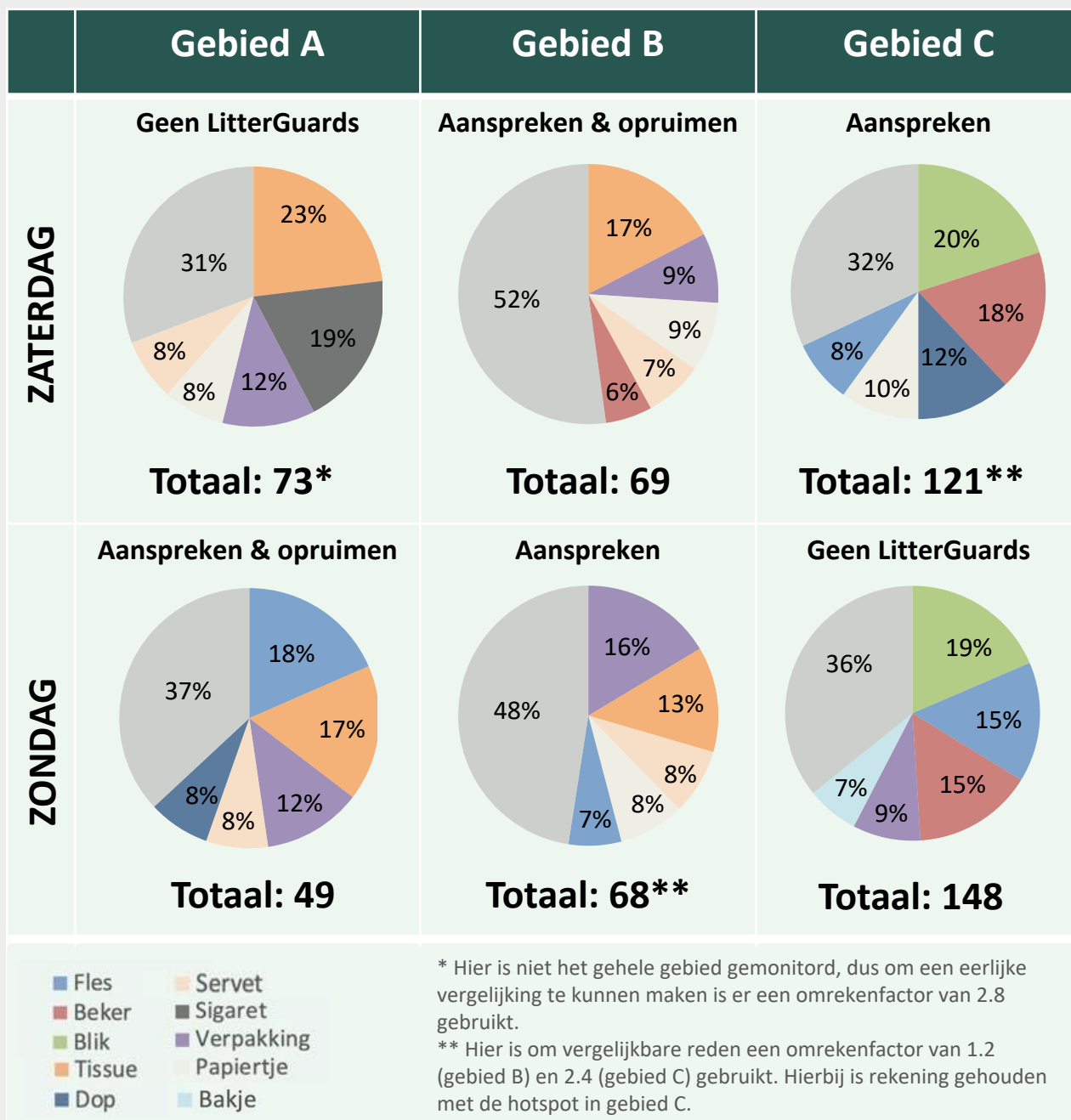

Aan het einde van de dag worden deze drie gebieden met elkaar vergeleken door vanaf dat moment het afval te registreren met de Litterati app. Overdag is het afval dus niet geregistreerd, maar alleen opgeruimd in de daarvoor bestemde gebieden. De verwachting is dat het meeste afval wordt geregistreerd in een gebied waar geen *Litter Guards* actief zijn geweest en het minste in een gebied waar de *Litter Guards* overdag mensen hebben aangesproken én zelf hebben opgeruimd.

Effectiviteit van de *Litter Guards* (1/2)

Hieronder een weergave van het totale aantal en de samenstelling van het zwerfafval in de drie gebieden op de twee dagen van het onderzoek. Het was op zaterdag 19 °C en op zondag 23 °C. Het was ongeveer even druk op het strand op beide dagen.

Op het eerste gezicht lijken in gebied B ongeveer dezelfde objecten voor te komen op beide dagen. In gebieden A en C is dit in mindere mate het geval. Een reden hiervoor kan zijn dat hier op zaterdag minder dan de helft van het gebied is gemonitord, wat onzekerheid met zich meebrengt (zie voetnoot: *, **).

Effectiviteit van de *Litter Guards* (2/2)

Verder valt op dat bij een vergelijking tussen de twee dagen de totale aantallen in gebied B niet volgens verwachting zijn. Er is namelijk op beide dagen ongeveer evenveel afval gevonden,¹ terwijl er minder afval werd verwacht op de dag dat de *Litter Guards* zowel mensen aanspraken als zelf opruimden. Het zou zo kunnen zijn dat aanspreken in dit gebied genoeg was en mensen verder geen hulp nodig hadden bij het opruimen.

In gebieden A en C zijn de aantallen wel in lijn met de verwachting. In gebied A is er meer afval gevonden op de dag dat de *Litter Guards* niet actief waren dan op de dag dat de *Litter Guards* zowel mensen aanspraken als het afval zelf opruimden.¹ In gebied C is er meer afval gevonden op de dag dat de *Litter Guards* niet actief waren dan op de dag dat de *Litter Guards* mensen aanspraken.² Daarnaast zijn de proportie flesjes en de proportie verpakkingen lager op de dag dat mensen aangesproken werden. De proportie doppen en papiertjes juist hoger. Het zou zo kunnen zijn dat het aanspreken meer effect heeft op grotere stukken afval, omdat deze meer opvallen.

Bij een vergelijking tussen gebieden zijn de aantallen op zondag volgens verwachting. Aanspreken en opruimen had het meeste effect op het zwerfafval, daarna kwam enkel aanspreken² en bij geen actieve *Litter Guards* bleef het meeste afval liggen. Voor zaterdag geldt dit niet, maar dit kan komen door de grote omrekenfactoren en daarmee onzekerheid in gebieden A en C.

Conclusie

Al met al is het niet mogelijk om harde conclusies te trekken op basis van de uitkomsten van dit onderzoek, aangezien niet alle gebieden volledig zijn onderzocht op beide dagen.

Desalniettemin kan gezegd worden dat dit onderzoek doet vermoeden dat zowel het opruimen van het afval als het aanspreken van mensen invloed heeft op de uiteindelijke hoeveelheid zwerfafval. Als het om een combinatie van opruimen en aanspreken gaat, is er in de meeste gevallen een direct effect te zien bij zowel een vergelijking tussen gebieden als bij een vergelijking tussen dagen.

Bij enkel aanspreken is dit ook het geval. Bij een vergelijking tussen dagen is er in gebied C een effect van aanspreken te zien. Bij een vergelijking tussen gebieden op zondag wordt dit effect bevestigd. Ook is er enige indicatie voor een effect van het aanspreken van mensen op het soort afval dat ze achterlaten. Dit zou in volgend onderzoek nog verder onderzocht kunnen worden.

¹ Let op! Dit was zonder de correctie niet het geval, dus harde conclusies kunnen niet getrokken worden.

² Dit was ook zo zonder de correctie.

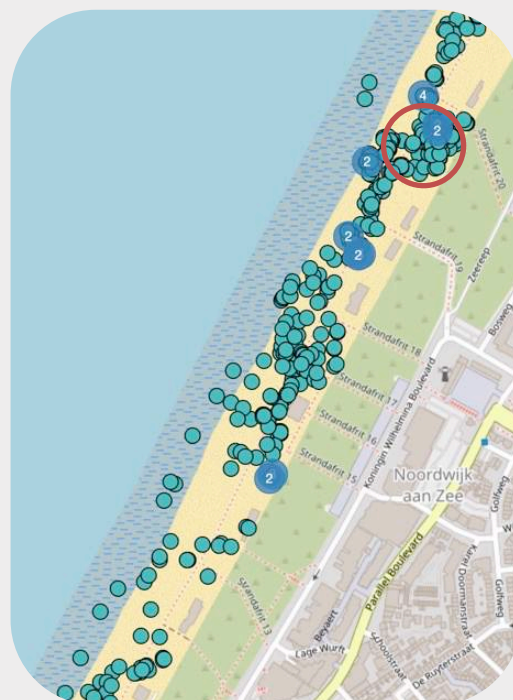
Locatie en samenstelling van het afval

Gedurende het hele weekend zijn er in totaal **399 stuks zwerfafval** geregistreerd.

Dit bestond met name uit afval afkomstig van alcohol, hygiëneproducten en snacks (zie cirkeldiagram). Verder is er ook frisdrank, tabak, waterflesjes en takeaway gevonden. De categorie 'Overig' bestaat uit corona-gerelateerde artikelen, energy drink, sap, bedrijfsafval, drugsafval, kleding en boodschappen.

Als er wordt ingezoomd op de objecten waren dit vooral flesjes, blikjes, bekers en verpakkingen (zie grafiek). Verder bestond de categorie 'Hygiëne' bijna geheel uit tissues en servetten. Overige objecten bestonden met name uit tabak en snacks, zoals sigaretten, rietjes en ijsverpakkingen. Een groot deel van de objecten was van plastic (39%), papier (38%), metaal (13%) of glas (7%).

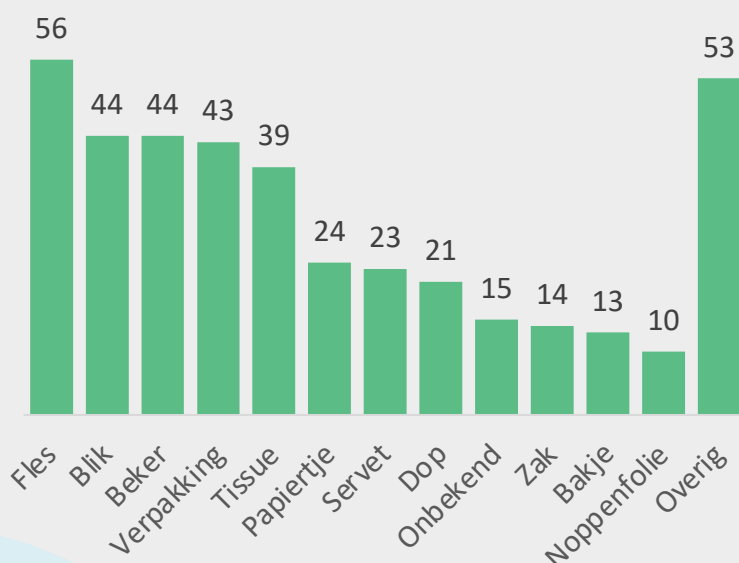
Locatie van het afval

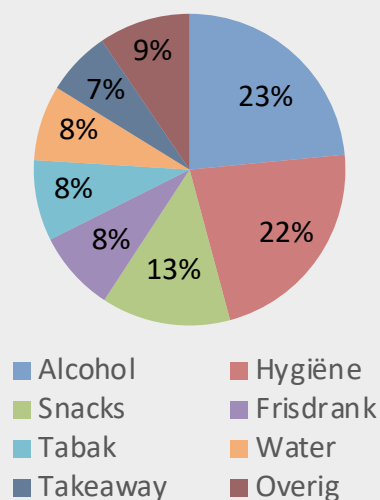
De meestvoorkomende merken van het gevonden afval zijn Heineken, Desperados, Spa, Lipton en Sourcy. Bij de meeste objecten was het merk echter niet herkenbaar.

Door de samenstelling van het afval lijkt het erop dat er veel jongeren het strand bezoeken, met name gebied C. Hier is ook de belangrijkste hotspot van afval gevonden (rood omcirkeld). Buurtbewoners en eigenaren van beach clubs bevestigen dit.

Objecten

Categorieën

Beleving van de bezoekers

De bezoekers waren erg blij met de komst van de *Litter Guards*. Ze reageerden positief in gesprekjes over het strand en waren blij met een papieren tasje voor hun afval.

Op vragen over de oorzaak van het zwerfafval gaven ze aan dat jongeren vaak in de avond van beach clubs naar het strand gaan en daar gaan hangen met hun flesjes. Hierdoor belanden er bierdoppen en gebroken glas in het zand (zie foto). Dit is vooral het geval in gebied C. Bezoekers vinden om deze reden één glasbak te weinig en denken dat meer glasbakken kunnen helpen bij dit probleem.

Daarnaast zitten veel prullenbakken op het strand vol. Dit is met name zo in gebied C. Dit maakt het lastig voor bezoekers om hun afval op de juiste manier weg te gooien (zie foto's).

Volle prullenbakken met bijplaatsing in gebied C

Gebied B

Glasscherven in gebied C

Aanbevelingen

Op basis van de besproken resultaten doen wij hieronder een aantal aanbevelingen voor de preventie van zwerfafval.

Het bereiken van de jeugd

Tot nu toe lukt het nog niet genoeg om de jeugd te bereiken als het gaat om het weggooien van afval. Dit is met name het geval in gebied C. Een oplossing hiervoor zou een aanpassing van het uiterlijk van de prullenbakken kunnen zijn. De container in gebied C is het meest belangrijk om aan te pakken.

Als een prullenbak beter past bij de omgeving én meer opvalt, wordt deze meer gewaardeerd en gebruikt door bezoekers. Ook kan het bijplaatsing tegengaan. Een voorbeeld hiervan is de gewrapte container van ANDC (zie afbeelding).

Lege prullenbakken faciliteren

Zoals op pagina 7 te zien is, zitten veel prullenbakken op het strand vol als er nog mensen zijn die hun afval kwijt moeten. Wij raden daarom aan de prullenbakken wat vaker te legen en/of om wat extra prullenbakken te plaatsen.

Verminderen uitgifte servetten

De één na grootste categorie van gevonden afval is hygiëne. Dit bestond bijna geheel uit tissues en servetten. Om dit soort afval te voorkomen, kan er gekeken worden naar de uitgifte van servetten bij beach clubs en andere horecagelegenheden bij het strand. Wij raden aan om met ze in gesprek te gaan en te benadrukken dat het gewenst is om één servetje per persoon mee te geven en niet een heel stapeltje.

Een extra glasbak

Zoals al op pagina 7 is benoemd, gaven bezoekers van Noordwijk Strand aan dat er veel glas ligt in gebied C van het strand. Ondanks dat dit dus een probleem is, is er maar één glasbak op het hele strand. Wij raden aan hier nog minimaal één glasbak aan toe te voegen en deze in gebied C te plaatsen.